

Predikan i Kyrkhults kyrka 2013 av Tobias Bäckström

10 sönd. efter tref

”Nådens gåvor”

2 Mos 19:3-8

Rom 12:3-8

Matt 18:18-22

Ps: 12, 61, 721, 752

Ska man förlåta hur många gånger som helst? Inte bara sju gånger utan sjuttiosju? Finns det ingen gräns? Och kan man verkligen förlåta vad som helst? Nog finns det väl ändå vissa saker som är oförlåtliga?

Jag har ibland mött inställningen att kristendomen är en kravlös och mjäkig religion, just på grund av det här som Jesus säger i dagens evangelium. Är man tvungen att förlåta andra utan vidare så vill man inta vara med. En person som förlåter allt och alla blir ju inte tagen på allvar.

Kanske man då ska börja med att ställa frågan: vad är förlåtelse? Jag tror att många har en felaktig uppfattning om det. Förlåtelse är inte att släta över eller se genom fingrarna. Det handlar inte om att låtsas att allt är bra.

Ofta är det annars så när någon kommer till oss och ber om förlåtelse, hur lätt är det inte att man bara slätar över. Man svarar med ett: ”Äsch, det gjorde ändå inget.” Trots att det kanske hade gjort väldigt ont. Men slätar man över så tar man inte skulden på allvar.

Förlåtelse innebär inte att sopa något under mattan, utan faktiskt tvärtom; att lyfta upp skulden, bekräfta detta och ta den på allvar. Men att sen efterskänka skulden, trots allt. Trots att det gjorde ont, och trots att den andre inte alls förtjänade någon förlåtelse.

För förlåtelse är inget som vi kan förtjäna, inget som vi kan kräva. Förlåtelse som kommer av krav är inte förlåtelse. Det betyder att man inte heller måste förlåta, för tänker man så, så kan man det inte. Man kan bara förlåta om man själv vill, gör man det av tvång så blir det inte förlåtelse.

Och förlåtelse hör samman med bekännelse. Man kan bara förlåta om den andre faktiskt ber om det. Förlåtelse går ut på att två parter försonas, och då måste ju båda vilja detta. Vill den andre inte ha din förlåtelse så är det faktiskt ingenting som du kan göra något åt.

Vi människor tänker ibland att det är ett svaghetstecken att förlåta. Förlåter, det gör man bara om man inte har tillräckligt med kraft att hämnas. Hade man bara haft en maktposition så hade man inte behövt förlåta.

I bibelns värld är det precis tvärtom. Där är det tecken på *makt* att kunna förlåta. När Jesus gick omkring och förlät synder så blev fariséerna upprörda. Det var ju bara Gud som hade den makten!

Vilken makt är det då fråga om? Ja Jesus talar om att binda och att lösa. ”Allt ni binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt ni löser på jorden ska vara löst i himlen.” Vi har med förlåtelsen möjlighet att låsa och att låsa upp. Förlåtelsen är som en nyckel. En nyckel

som kan öppna upp en relation, en nyckel mot framtiden. Genom att förlåta så befriar vi den andre, men vi befriar också oss själva. Genom förlåtelsens nyckel så vi skapa gemenskap där det förut rådde hat. Genom förlåtelsen kan vi förändra, både våra egna liv och andras. Och det är makt att kunna göra det.

Den som vägrar förlåta avsäger sig denna makt och myndighet. Den som vägrar förlåta binder den andre men också sig själv. Det är ju just oviljan till förlåtelse som kapslar in oss i bitterhet och gamla oförrätter. Man kan leva i hat mot vad en annan gjort så att det behärskar hela ens varelse. Den andres försyndelse svävar som en mörk skugga över en, var man än går och förgiftar ens liv. Man är inte fri utan bunden, och då är det ändå man själv som äger nyckeln till att lösa och befria.

I ett sammanhang där ingen förlåtelse finns, vågar ingen bekänna. Ingen går till dig och ber om förlåtelse om det inte finns något hopp om att få förlåtelse. Och där ingen bekänner kan ingen förlåtelse befria, resultatet blir att avstånden mellan människor ökar och det blir allt svårare att ta det första steget.

Vad beror det på att vi människor ofta är så snåla med att använda förlåtelsens nyckel? Kan det bero på att vi själva inte riktigt har förstått vårt eget behov av att bli löst? Vi har inte förstått den skuld som vi själva bär på.

Varje högmässa inleder vi med syndabekännelsen. Behövs det? Är det inte omodernt och otidsenligt? Innebär inte syndabekännelsen att man trycker ner människor så fort de tar steget in genom kyrkporten?

Nej, det är faktiskt precis tvärtom, syndabekännelsen är till för dem som *redan* är nertryckta och som behöver bli upprättade. I syndabekännelsen formulering så får man hjälp att sätta ord på sin synd och skuld, för att sen kunna ta emot förlåtelsen. För som sagt, utan bekännelse så blir det heller ingen förlåtelse. Gud kan bara förlåta om vi ber om det.

Förutom den allmänna syndabekännelsen så finns också biktens möjlighet. Gud förlåter oss inte kollektivt, Gud tar oss på allvar som individer. Att bikta sig innebär att du som enskild individ får formulera det du går och bär på, och bli löst från detta med en direkt tillsägelse, inte som en i mängden utan just till dig. Detta är nyckelmakten som Jesus gett sin kyrka. Makten att lösa och befria människor.

Men att många moderna människor inte upplever något skriande behov av denna möjlighet beror på att man inte har sett sin skuld. Man kanske inte vill se den, eller man låtsas inte om den. Eller så jämför man sig med andra som är värre än en själv, och tycker att man är en riktigt hygglig prick.

Den som verkligen har insett vad man är skyldig Gud och fått uppleva befrielsen av att få denna skuld efterskönt har också lättare att förlåta andra. Gud är den som förlåter sjuttiosju gånger, det vill säga, utan gräns. Inte för att han är kravlös. Gud är helig och kräver att vi också ska vara det. Men som det står i psaltaren: ”Du vill helighet men är barmhärtig.” Det enda som begränsar Guds förlåtelse är vår egen oförmåga att ta emot den. Om vi vägrar att förlåta andra så binder vi oss själva så att Guds förlåtelse inte når fram till oss. Det kan inte ens Gud göra något åt. Makten till befrielse ligger i dina egna händer; Gud har gett dig nyckeln, använd den, för att lösa andra och dig själv.